

REŠKA CESTA 6 IN 8
1330 KOČEVJE

VZGOJNI NAČRT OŠ LJUBO ŠERCER

marec 2023

1.1 Uvod

Eden od temeljnih ciljev osnovnošolskega izobraževanja je zagotoviti optimalni razvoj posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti pri spodbujanju telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja. Ker naša osnovna šola omogoča vzgojo in izobraževanje otrokom s posebnimi potrebami, je pri zagotavljanju pogojev za razvoj celostne osebnosti v pedagoškem procesu posebej pozorna tudi na upoštevanje načel za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami.

Načela vzgoje in izobraževanja nas, strokovne delavce usmerjajo pri našem vzgojnem delovanju, vendar nam ne dajejo odgovora na vse vzgojne dimenzije, ki se v šolski realnosti pojavljajo. Zato je, ko govorimo o vzgoji, ki je v izobraževalnem procesu vselej prisotna nujno razmišljati o dejavnikih prikritega kurikula, ki se v tej realnosti šole kažejo v skritih pričakovanih učiteljev, v uveljavljanju discipline, nenapisanih pravilih hišnega reda, v odnosih med učitelji in učenci, klimi in kulturi šole, ipd. Omenjeni mehanizmi, če ostanejo nereflektirani in nezapisani so nezavedni in skriti kako tistemu, ki ga vzgajamo oziroma učencu kot tistemu, ki vzgaja oziroma učitelju in, kot takšni omogočajo ideološko manipulacijo in indoktrinacijo.

Vzgojni načrt OŠ Ljubo Šercer je narejen v skladu z 60. d členom Zakona v osnovni šoli – v nadaljevanju ZOsn (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 –ZUJF, 63/13 in 46/16 –ZOFVI-K), Priporočilih o načinih oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta OŠ (MŠŠ, avgust 2008) in Konvenciji o otrokovih pravicah.

1.6 Cilji vzgoje

Glavni cilji vzgoje otrok s posebnimi potrebami so podpora in razvoj enakih možnosti za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje vseh otrok z različnimi vrstami posebnih potreb ter vključevanje v vsakdanje delovno in socialno okolje, optimalni razvoj psihičnih, fizičnih in socialnih potreb vsakega posameznika ter samostojnost pri skrbi zase.

Pri doseganju ciljev vzgoje za učence s posebnimi potrebami bomo upoštevali splošne cilje osnovnošolskega izobraževanja (2. člen ZOsn), saj so izobraževanje in vzgoja tesno povezani, kar je tudi razvidno iz opredeljenih izobraževalnih ciljev. Ob upoštevanju splošnih ciljev (2. člen ZOsn) bomo dosegali tudi cilje vzgoje in izobraževanja za otroke s posebnimi potrebami, ki so postavljeni širše kot pri splošnem izobraževanju (4. člen Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami – v nadaljevanju ZUOPP - Uradni list RS, št. 58/11, 40/12 – ZUJF, 90/12, 41/17 – ZOPOPP in 200/20 – ZOOMTVI).

Pri uresničevanju ciljev vzgoje in izobraževanja bomo sledili:

- Preventivnim socialno-varstvenim in zdravstvenim ciljem,
- Učno-vzgojnim ciljem,
- Kompenzacijskim ciljem,
- Osebnostnim in socialno integrativnim ciljem.

Preventivni socialno-varstveni in zdravstveni cilji

Za uresničitev preventivnih socialno-varstvenih in zdravstvenih ciljev zagotavljamo ustrezne pogoje, ki omogočajo učencem uspešno delo:

- Ustvarjamo pogoje za učenje in interesno udejstvovanje,
- Ustvarjamo ugodno psihosocialno klimo,
- Omogočamo zdravo prehrano,
- V primeru psihičnih ali psihiatričnih težav poskrbimo za ustrezno psihoterapevtsko ali psihiatrično obravnavo učencev (v sodelovanju s specializirano psihoterapevtsko oziroma psihiatrično stroko),
- Sodelujemo z družino oziroma starši, s Centrom za socialno delo in drugimi strokovnimi službami.

Primanjkljaji in vrzeli v **socialnem razvoju** pomenijo slabše ali neadekvatno poznavanje in uporabo socialnih spretnosti, t. j. spretnosti v medsebojnih odnosih v socialni skupini in družbi nasploh. Kompenzacija pomeni učenje splošnih pravil vedenja v družbi, razumevanje in upoštevanje družbenih norm in vrednot, kar najučinkoviteje poteka v odnosu otrok-vzgojitelj in med vrstniki, pa tudi v dejavnostih, v katerih je otrokom oziroma mladostnikom omogočena avtonomija odločanja, druženja, osebnega izbora dejavnosti prostega časa in podobno.

Osebnostni in socialno integrativni cilji

Osebnostno in socialno integrativni cilji v izvajanju vzgojnega programa pomenijo prizadevanja za čustveno stabilizacijo, usposabljanje za socialno sožitje in postopno reintegracijo otroka oziroma mladostnika v običajno socialno okolje.

Osebnostno in socialno-integrativne cilje dosegamo tako, da otroke oziroma mladostnike:

- Vključujemo v različne oblike psihosocialne pomoči,
- Vključujemo v različne aktivnosti, v katerih lahko doživijo uspeh in osebno potrditev, bodisi v vzgojni ustanovi ali izven nje,
- Vključujemo v različne interesne skupine, organizacije in društva oziroma v kulturno, rekreativno, izobraževalno in družabno življenje v vzgojni ustanovi in izven nje,
- Povezujemo dejavnike vzgojne ustanove, družine in zunanjih strokovnih služb v korist otrokove oziroma mladostnikove celovite reintegracije.

1.7 Načela vzgojnega delovanja

Pri vzgojnem delovanju bomo na naši šoli izhajali iz načel za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami (4. člen ZUOPP). Poleg slednjih bo naše vzgojno delovanje temeljilo tudi na:

- Načelu osebnega zgleda,
- Načelu strokovnosti in odgovornosti,
- Načelu upoštevanja enakih možnosti in različnosti med otroki,
- Načelu demokratičnosti,
- Načelu aktivnega učenja in zagotavljanja možnosti vseh načinov izražanja,

Načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev

Starši nosijo pomemben delež odgovornosti za otrokov razvoj in napredek zato je sodelovanje s starši nujno. Strokovni delavci na šoli in starši so v partnerskem odnosu, v katerem imata obe strani svoje odgovornosti in pravice, ki so pomembne za oblikovanje otrokove osebnosti in njegovo nadaljnje delovanje in življenje.

Načelo timskega sodelovanja

Pri vzgoji in izobraževanju otrok s posebnimi potrebami je nujno sodelovanje različnih strok, saj na ta način dosegamo celostno spremljanje in podporo učenčevemu razvoju.

1.8 Vzgojne dejavnosti šole

Vzgojne dejavnosti bomo izbirali in izvajali na tak način, da bodo v skladu z vrednotami in vzgojnimi načeli šole.

Vzgojne dejavnosti so v šoli organizirane tako, da učenec zadovolji potrebe po varnosti, sprejetosti, pripadnosti, vključenosti, uspešnosti, ustvarjalnosti, svobodi, izbiri, gibanju in sprostitvi. So sestavina celovite kulture šole in se izražajo pri vsakodnevnem šolskem delu. Z njimi želimo v OŠ Ljubo Šercer ustvariti pozitivno klimo, v kateri se bodo naši učenci lahko izobraževali, razvijali pozitivno samopodobo, gradili odgovorno, močno in vsestransko razvito osebnost.

Spodbujali bomo vse oblike povezovanja, sodelovanja, vključevanja staršev in lokalnega okolja v življenje in delo šole. Le tak način dela lahko pripelje do zdravih, moralno sprejemljivih rešitev. Zlasti pri reševanju težjih problemov bomo poskrbeli za medsebojno povezovanje med šolo, starši in po potrebi tudi z zunanjimi institucijami.

1.9 Preventivne in proaktivne dejavnosti šole

Preventivne dejavnosti:

Šola bo šolsko delo in življenje v šoli organizirala tako:

- da se bodo otroci v šoli počutili varno,
- da bodo pri šolskem delu zavzeti in ustvarjalni,
- da bodo prevzemali odgovornost za svoje vedenje in sprejemali omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

ob zaključku šolskega leta, valeta...); šolski časopis; dan odprtih vrat; tekmovanja iz znanja in športna tekmovanja; šolski projekti, določeni z LDN; sodelovanje šole z lokalno skupnostjo (predstavitelji šole na tržnici, pri sodelovanju s Podjetniškim inkubatorjem Kočevje, udeležba v projektih lokalne skupnosti, sodelovanje z zunanjimi vzgojno-izobraževalnimi institucijami in drugimi institucijami).

- Dejavnosti, ki omogočajo učencem, da aktivno prispevajo oblikovanju življenja in dela na šoli: šolska skupnost; nabiralnik, kjer se zbirajo podpisani zapisi učencev, ki imajo predloge, pobude, težave, želijo koga ali kaj pohvaliti ... in se nato ustrezno obravnavajo; prostovoljno delo, solidarnost in skrb za vrstnike (vrstniška učna pomoč, prostovoljno delo starejših učencev v oddelkih z mlajšimi učenci, sodelovanje učencev v humanitarnih akcijah); zbiralne akcije papirja (zbrana sredstva namenijo prijetnemu druženju ob zaključku šolskega leta – ekskurzije, ogledi filmskih predstav, ipd.).
- Nagrajevanje z glednega vedenja učencev: učencem se za samoiniciativno, aktivno oz. dejavno sodelovanje v oddelčni skupnosti oz. na ravni šole izreče pohvala, podeli priznanje ali nagrada v skladu s pravili šolskega reda.

Med proaktivne dejavnosti uvrščamo tudi oblike organiziranosti učencev, in sicer oddelčno skupnost, skupnost učencev in šolski parlament.

Oddelčna skupnost

Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka. Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov, in sicer:

- obravnavajo učni uspeh v oddelku ter organizirajo medsebojno pomoč pri učenju in si pomagajo z učnimi gradivi v času odsotnosti;
- oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti;
- opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

V okviru oddelčne skupnosti učenci:

- oblikujejo dobre medsebojne odnose,
- razvijajo solidarnost in skrb za vrstnike,

- pripravlja in izdeluje plakate o aktualnih vsebinah (npr. teden otroka, dan zemlje, dan knjige...),
- potrjuje in poda mnenje o imenovanju mentorja,
- aktivno sodeluje pri načrtovanih dejavnostih šole,
- oblikuje predloge in pobude za pohvale, nagrade in priznanja učencem,
- sodeluje z drugimi institucijami (šola, vrtec, ...)
- informira učence o svojih dejavnostih.

Šolski parlament

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole. Šolski parlament se skliče najmanj dvakrat letno.

Otroški parlament je nastal na pobudo učencev, da bi lahko javno spregovorili, predstavili svoja mnenja, ideje, dileme o vprašanih, ki so pomembna v obdobju odraščanja v okolju, kjer živijo, se šolajo ali preživljajo prosti čas. Ob tem pričakujejo pozornost tako šolskih kot lokalnih oblasti ter vladnih in nevladnih organizacij, ki morajo prisluhniti pobudam mladih. Enkrat letno se predstavniki šolskih parlamentov srečajo z županom Občine Kočevje.

Na srečanju imajo možnost spregovoriti o zadevah, ki jih zanimajo in s neposredno tičejo mladih in letne teme Otroškega parlamenta. Zastavijo lahko vprašanja, konstruktivno sodelujejo v iskanju rešitev na določeno problematiko ter ustvarjajo mladim prijazno okolje, saj so lahko slišani.

1.10 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem. Gre za širok spekter svetovanja in usmerjanja: pri učni problematiki, osebnostnih zadregah in težavah, pri razreševanju medvrstniških problemov in sporov, pri razreševanju navzkrižnih mnenj med učitelji in učenci, med učitelji in starši, ko starši ne zmorejo rešiti nastale kritične situacije s svojimi otroki ... Učenci potrebujejo svetovanje in usmerjanje pri razvijanju samopodobe, samokontrole in pri razvijanju odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja ter pri prevzemanju odgovornosti. S

- konstruktivno rešujejo probleme in konflikte;
- ustrezno ravnajo v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, zaskrbljenost, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, doživljanje neuspehov, depresija;
- v stiski poiščejo pomoč;
- razvijajo realno podobo o sebi in samospoštovanje;
- dosegajo cilje, ki jih zastavi šola;
- razvijajo ustrezen odnos do drugih živih bitij ter narave.

Ko šola učence usposablja za doseganje zgoraj navedenih ciljev, je svetovanje preventivno. Svetovanje se izvaja tudi pri reševanju problemov, ki so posledica nespoštovanja drugih ter kršitev šolskih pravil. Pri tem je pomembno ustvarjanje klime, v kateri se konflikti uporabljajo za krepitev prakse sporazumevanja in iskanja kompromisov. To je tudi dobra priložnost za ustvarjanje kulture medsebojnega poslušanja in sporazumevanja. Posebne oblike svetovanja in sporazumnega reševanja medsebojnih problemov in sporov so osebni svetovalni pogovori, vzpodbujanje samovrednotenja ali samopresoje, tudi restitucija.

TEŽAVA (kršitev)	IZVAJALEC	DEJAVNOSTI IN NAČINI POMOČI
Verbalno nasilje	učitelj razrednik svetovalna služba starši policija	Seznanjanje s hišnim redom in pravili šolskega reda, individualni in skupinski pogovori, dogovor z učencem, predavanja, delavnice, socialne igre, uporaba lutk, mediacija, povratna informacija o pozitivnih oblikah vedenja (lista opazanja, tabela z nalepkami ipd.), obveščanje staršev
UKREPANJE PO KORAKIH:		
1. prvi dogodek - primer verbalnega nasilja – razgovor učitelja z učencem/ko, razgovor razrednika z učencem/ko 2. drugi dogodek - razgovor učitelja z učencem/ko, razgovor razrednika z učencem/ko, razgovor svetovalne službe z učencem/ko, klic in razgovor s starši 3. tretji dogodek - razgovor učitelja z učencem/ko, obvestilo staršem, vzgojni ukrep.		

TEŽAVA (kršitev)	IZVAJALEC	DEJAVNOSTI IN NAČINI POMOČI
Neopremljenost s šolskimi potrebščinami in opremo	učitelj razrednik starši zunanje institucije (CSD, RK..)	Seznanjanje s hišnim redom in pravili šolskega reda, individualni pogovor, dogovor z učencem, pogovor s starši, vključitev strokovnih delavcev iz zunanjih institucij v sodelovanju s svetovalno službo šole, obveščanje staršev
UKREPANJE PO KORAKIH:		
<p>1. prvi dogodek – razgovor učitelja z učencem/ko, razgovor razrednika z učencem/ko</p> <p>2. drugi dogodek - razgovor učitelja z učencem/ko, razgovor razrednika z učencem/ko, klic in razgovor s starši</p> <p>3. tretji dogodek - razgovor učitelja z učencem/ko, razgovor s svetovalno delavko, obvestilo staršem o morebitnem vzgojnem ukrepu.</p>		

TEŽAVA (kršitev)	IZVAJALEC	DEJAVNOSTI IN NAČINI POMOČI
Zadrževanje v prostorih šole pred in po pouku (v primeru, da učenec ni vključen v jutranje varstvo/oddelek podaljšanega bivanja)* *Jutranje varstvo je organizirano za učence 1. razreda ter učence vozače	Učitelj v jutranjem varstvu in oddelku podaljšanega bivanja razrednik starši svetovalna služba	Seznanjanje s hišnim redom in pravili šolskega reda, individualni pogovor, dogovor z učencem, pogovor s starši, obveščanje staršev
UKREPANJE PO KORAKIH:		
<p>1. prvi dogodek - razgovor učitelja z učencem/ko, obvestilo učitelja razredniku o kršitvi, razgovor razrednika s starši</p> <p>2. drugi dogodek - ob ponavljajočih se kršitvah pogovor razrednika z učencem, starši, po potrebi vključimo svetovalno službo</p>		

TEŽAVA (kršitev)	IZVAJALEC	DEJAVNOSTI IN NAČINI POMOČI
Pomanjkljiva osebna higiena	učitelj razrednik svetovalna služba starši zunanje institucije	svetovanje, spodbuda, pogovor (v okviru učne teme), spremljanje napredka, predavanja, delavnice z ZD, poučni filmi na temo higiene, uporaba lutk
UKREPANJE PO KORAKIH:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. prvi dogodek - razgovor razrednika z učenci o pomenu osebne higiene na uri ODS 2. drugi dogodek - roditeljski sestanek na temo osebne higiene za vse starše 3. tretji dogodek - razgovor razrednika s starši 		

TEŽAVA (kršitev)	IZVAJALEC	DEJAVNOSTI IN NAČINI POMOČI
Nesamostojnost	učitelj razrednik svetovalna služba starši	slikovni urnik, učenje in pomoč pri usvajanju dnevne rutine (verbalno s stalnim individualnim spremljanjem), demonstracija učitelja/starša, učenje posameznih korakov opravil, postopno opuščanje pomoči in s tem povečevanje samostojnosti
UKREPANJE PO KORAKIH:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. prvi dogodek - razgovor razrednika z učenci o pomenu samostojnosti, načinu doseganja le-te 2. drugi dogodek – razgovor z učencem/ko, vključitev svetovalne službe 3. tretji dogodek - roditeljski sestanek na temo samostojnosti za vse starše 4. četrti dogodek - razgovor razrednika s starši 		

TEŽAVA (kršitev)	IZVAJALEC	DEJAVNOSTI IN NAČINI POMOČI
Neupoštevanje navodil	učitelj razrednik svetovalna služba starši	Seznanjanje s hišnim redom in pravili šolskega reda, individualni in skupinski pogovori, dogovor z učencem ali skupino, vztrajanje pri zahtevah, spremljanje, doslednost, pogovor s svetovalno službo, obveščanje staršev
UKREPANJE PO KORAKIH:		
<p>1. prvi dogodek – razgovor učitelja z učencem/ko, razgovor razrednika z učencem/ko, obravnava teme na uri ODS z vsemi učenci</p> <p>2. drugi dogodek – klic (brez klica – starši vabljeni s pisnim vabilom) in razgovor s starši</p> <p>3. tretji dogodek - razgovor učitelja z učencem/ko, razgovor s svetovalno delavko, obvestilo staršem o morebitnem vzgojnem ukrepu</p>		

TEŽAVA (kršitev)	IZVAJALEC	DEJAVNOSTI IN NAČINI POMOČI
Preobčutljivost (hipersenzibilnost - besede, dejanja, zvoki, svetloba, dotik)	učitelj razrednik svetovalna služba	Glede na individualne specifične potrebe učenca: po potrebi umik v varen prostor (soba za sproščanje), omejitev izvora neprijetnega dražljaja, individualni in skupinski pogovor
UKREPANJE PO KORAKIH:		
<p>1. prvi dogodek – razgovor s starši o specifikah učenca, načinu ukrepanja ob določenem vedenju</p> <p>2. drugi dogodek – iskanje ustreznih metod dela z učencem v okviru strokovne skupine v sodelovanju s svetovalno službo in starši</p>		

TEŽAVA (kršitev)	IZVAJALEC	DEJAVNOSTI IN NAČINI POMOČI
Prinašanje alkohola, cigaret, energijskih pijač in prepovedanih substanc v prostore šole	zaposleni šole razrednik svetovalna služba starši policija CSD	Seznanjanje s hišnim redom in pravili šolskega reda, individualni in skupinski pogovori, dogovor z učencem ali skupino, vztrajanje pri zahtevah, spremljanje, doslednost, pogovor s svetovalno službo, obveščanje staršev
UKREPANJE PO KORAKIH:		
<p>1. prvi dogodek - razgovor učitelja z učencem/ko, odvzem nedovoljenih sredstev/substanc, razgovor razrednika z učencem/ko, obravnava teme na uri ODS z vsemi učenci</p> <p>2. drugi dogodek - razrednik skliče sestanek in opravi razgovor s starši in učencem</p> <p>3. tretji dogodek - razgovor s svetovalno delavko</p> <p>V primeru, da gre za prinašanje prepovedanih substanc (psihoaktivne substance) v šolo, razrednik nemudoma o tem obvesti starše, CSD in policijo.</p>		

TEŽAVA (kršitev)	IZVAJALEC	DEJAVNOSTI IN NAČINI POMOČI
Nedovoljeno zapuščanje šolske stavbe in šolskega prostora	zaposleni šole razrednik svetovalna služba starši policija CSD	Seznanjanje s hišnim redom in pravili šolskega reda, individualni pogovor, pogovor s svetovalno službo, obveščanje staršev in ostalih institucij (CSD, policija)
UKREPANJE PO KORAKIH:		
<p>1. prvi dogodek - strokovni delavec, ki je v danem trenutku odgovoren za varstvo ali poučuje učenca/ko o dogodku nemudoma obvesti starše, CSD in policijo</p> <p>2. drugi dogodek - razgovor razrednika in svetovalne službe z učencem in starši</p>		

TEŽAVA (kršitev)	IZVAJALEC	DEJAVNOSTI IN NAČINI POMOČI
Prinašanje in/ali uporaba pirotehničnih sredstev v šoli in njeni okolici	zaposleni šole razrednik svetovalna služba starši CSD, policija	Seznanjanje s hišnim redom in pravili šolskega reda, individualni pogovor, pogovor na urah ODS, preventivna predavanja s področja, pogovor s svetovalno službo, obveščanje staršev in zunanjih institucij
UKREPANJE PO KORAKIH:		
<p>1. prvi dogodek - razgovor učitelja z učencem/ko, odvzem nedovoljenih sredstev, razgovor razrednika z učencem/ko, obravnava teme na uri ODS z vsemi učenci</p> <p>2. drugi dogodek - razrednik skliče sestanek in opravi razgovor s starši in učencem</p> <p>3. tretji dogodek - razgovor s svetovalno delavko</p> <p>V primeru, da gre za uporabo pirotehničnih sredstev in/ali povzročitev poškodbe oseb in lastnine, razrednik nemudoma o tem obvesti starše, CSD, policijo in po potrebi ZD.</p>		

DRUGO:

TEŽAVA (kršitev)	IZVAJALEC	DEJAVNOSTI IN NAČINI POMOČI
Psihično nasilje z elementi kaznivega dejanja, socialno izključevanje, osamitev, stigmatizacija, izsiljevanje ali ekonomsko nasilje, zahteve po denarju, grožnje, virtualno nasilje, izvajanje neposrednih ali prikritih oblik agresivnega vedenja do drugih učencev ali delavcev šole / vrstniško nasilje	Pristojne institucije: CSD, policija, Strokovni centri	Odstop obravnave kršitve pristojnim institucijam.
Kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole	Pristojne institucije: CSD, policija, Strokovni centri	Odstop obravnave kršitve pristojnim institucijam.
Prinašanje in uporaba predmetov, ki ogrožajo zdravje, varnost ali življenje drugih oseb	Pristojne institucije: CSD, policija, Strokovni centri	Odstop obravnave kršitve pristojnim institucijam.
KRSITEV, KI S TEMI PRAVILI NI OPREDELJENA:		
Tričlanska komisija, ki jo določi ravnatelj, ugotovi težo kršitve in se opredeli za enega izmed ustreznih ukrepov v skladu s temi pravili.		

*O vseh izrečenih ukrepih in postopkih se zapiše uradni zaznamek.

Pri restituciji mora biti poravnava smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo. Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena. To ponuja veliko več možnosti izbire. Na primer če je učenec poškodoval šolsko imovino, ga lahko vprašamo, kaj bi bil pripravljen storiti za boljšo, lepšo urejenost šole. Če se je škoda zgodila na področju medsebojnih odnosov, lahko premisli, kako bi lahko prispeval k boljšim medsebojnim odnosom v skupnosti. Svoja razmišljanja zapiše, pedagoški delavec pa zapise pregleda. Starši so o dogajanju seznanjeni preko učenčevega zapisa o dogodku. Poročilo podpišejo, prav tako tudi otrokove zamisli o tem, kako bo nastalo škodo saniral.

Kakovostna restitucija je priložnost za učenje in za spreminjanje samopodobe učenca/ev.

Učenec, ki je povzročil na primer materialno škodo, ne ostaja več le učenec, ki je to škodo povzročil in zaradi tega utrpel določene posledice, ampak postaja učenec, ki je prispeval k urejenosti šole in je na to ponosen. Zaveda se, da njegov prispevek k urejenosti šole pove o njem nekaj drugega kot povzročena škoda.

Učenec, ki je sodeloval v sporu, ne ostaja le v sporu, pač pa razvija svoje sposobnosti in spretnosti reševanja konfliktov ...

Če pri restituciji manjka svoboda izbire, prevzemanje odgovornosti, učenje o sebi ter spreminjanje samopodobe učenca, je to le izvajanje posledic kršitev pravic drugih ali sprejetih pravil. Tudi to je oblika učenja in vzgojnega dela, a ni restitucija.

Restitucija je način reševanja sporov in problemov. Učitelj bo v primeru, da učenec zavrača možnosti, ki jih ponuja restitucija, odločil o posledicah kršitev v skladu z dogovori in pravili šolskega reda. V nekaterih primerih – strokovni delavec oceni težo prekrška, neustreznega dejanja oziroma vedenja – je glede na okoliščine poleg sočasno izvedeni restituciji učencu lahko izrečen tudi formalni vzgojni opomin.

Temeljna načela restitucije so:

- za učenca je restitucija prostovoljna, ponujena možnost. Lahko se odloči ali pa ne, da bo skušal reševati spor ali odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta način;
- restitucija je priložnost za učenje novih vzorcev vedenja in popravo napak;

Načela mediacije:

- mediacija je prostovoljna, ponujena možnost učencu,
- je priložnost učenja novih vzorcev vedenja in poprave napak,
- spodbuja pozitivno vedenje s poudarkom na vrednotah,
- od učenca zahteva odločitev in s tem nek določen napor,
- spor se rešuje ustvarjalno,
- vpletene strani sprejmejo rešitev problema.

1.14 Vzgojni ukrepi (alternativni in formalni)

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev šolskih pravil in hišnega reda. So pedagoško strokovno usmerjeni postopki, ki zadevajo ponavljajoče se, pogostejše in obsežnejše kršitve pravil šolskega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne popravi svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca ter z iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predlog za rešitev problema. Odločitev o vzgojnem ukrepu je lahko individualna (odloča učitelj) ali skupinska (odloča učiteljski zbor).

Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč. O vzgojnih ukrepih se vodijo zapisi v mapah vzgojnih ukrepov. Zapise vodi učitelj, razrednik ali svetovalna služba.

Vzgojni ukrep velja, dokler ne doseže svojega namena oz. v skladu z dogovorom vseh sodelujočih.

1.14.1 Alternativni vzgojni ukrepi

Alternativni ukrepi se učencu lahko izrečejo namesto formalnih ukrepov (izključna uporaba alternativnega ukrepa), lahko pa se jih izreče tudi hkrati ob formalnem ukrepu. Vsak primer je treba posebej skrbno obravnavati in presoditi, na kakšen način je moč doseči najustreznejši vzgojni smoter, ki bi bil predvsem za učenca najboljši, za skupnost pa sprejemljiv oziroma izvedljiv. Alternativni ukrep določi pristojni organ.

<p>umik učenca iz skupine ob nadzoru odrasle osebe</p>	<p>1. Pri umiku upoštevamo otrokovo kronološko in mentalno starost, otrokovo motnjo.</p> <p>2. Za umik uporabimo varen prostor (pisarna svetovalne delavke, hodnik, učilnica) ter odstranimo čim več motečih zunanjih dražljajev v kolikor je to mogoče.</p> <p>3. Trajanje umika določimo glede na njegovo kronološko starost (6 let – 6 minut umika).</p> <p>4. Po pretečenem času oziroma umiritvi učencu ponudimo vrnitev v skupino in vključitev nazaj v dejavnost.</p> <p>5. Poiščemo prvo priložnost, da otrokovo vedenje pohvalimo.</p> <p>6. Glede na učenčeve sposobnosti opravimo razgovor o dogodku z učencem še v istem dnevu ter po potrebi izrečemo ukrep.</p> <p>7. Obveščanje razrednika in ravnatelja (po potrebi).</p>	<p>Izvedba: strokovni delavec, ki je dogodek zaznal</p> <p>Spremljanje: učitelj, ki je dogodek zaznal, razrednik, svetovalna delavka, po potrebi ravnatelj in strokovni delavci v okviru zunanjih institucij</p>
<p>restitucija oz. poravnava povzročene škode</p>	<p>Najprej izvedemo postopek ukrepa razgovora z učencem, ter o tem obvestimo starše.</p> <p>1. Ob strokovnem vodenju strokovnega delavca se z učencem dogovorimo, kako bo poravnal škodo (opravljanje dejavnosti v korist osebe, ki jo je prizadel ali za povrnitev nastale škode).</p> <p>2. Izberemo način poravnave povzročene škode, ki ga lahko izvedemo in spremljamo v šolskem okolju in se navezuje na dogodek (glej poglavje Restitucija).</p> <p>3. Sledi izvedba in razgovor, s katerim preverimo učinkovitost restitucije.</p>	<p>Izvedba in spremljanje: strokovni delavci (učitelj, razrednik, svetovalna delavka, po potrebi ravnatelj in strokovni delavci v okviru zunanjih institucij)</p>
<p>odvzem nekaterih dodatnih ugodnosti (npr. prehajanje med oddelki v času glavnega odmora, odhajanje v</p>	<p>Ob začetku šolskega leta razrednik skupaj z učenci določi oddelčna pravila.</p> <p>1. V primeru neupoštevanja vnaprej dogovorjenih pravil oddelka, hišnega reda in pravil šolskega reda se z učenci pogovorimo o izvedbi in trajanju ukrepa – odvzem nekaterih dodatnih ugodnosti.</p>	<p>Izvedba: strokovni delavec, ki je dogodek zaznal</p> <p>Spremljanje: učitelj, ki je dogodek zaznal, razrednik, svetovalna delavka, po potrebi ravnatelj in strokovni</p>

1.14.2 Formalni vzgojni ukrepi

Formalne vzgojne ukrepe opredeljuje 60.f člen Zakona o osnovni šoli (Ur. l. RS., št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-L), ki navaja:

»Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku.

Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeležke.

Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.

1.16 Sodelovanje s starši

Za otrokov razvoj in učno delo je potrebno, da se starši redno udeležujejo vseh organiziranih oblik sodelovanja šole s starši. Pri tem gre za udeležbo staršev na govorilnih urah in roditeljskih sestankih, po potrebi pa tudi na izrednih roditeljskih sestankih oz. individualnih razgovorih. Za kvalitetno sodelovanje staršev s šolo smo jim na voljo vsi pedagoški delavci: razredniki, učitelji posameznih predmetov, učitelji podaljšanega bivanja, šolska svetovalna služba, vodstvo šole. Staršem sproti posredujemo zanje pomembne informacije.

Od staršev pričakujemo aktivno sodelovanje pri razreševanju otrokove problematike. Zaželeno je, da se starši udeležujejo tudi neobveznih oblik sodelovanja, kot so npr. predavanja, šola za starše, dnevi odprtih vrat, prireditve, proslave.

Starši imajo možnost, da preko svojega predstavnika v svetu staršev posredujejo pobude, pohvale in predloge svetu staršev in svetu zavoda.

Načini obveščanja in sodelovanja s starši:

- Starše sproti obveščamo o razvoju in napredku učenca, pa tudi o posebnostih in težavah, ki zadevajo njihovega otroka. Staršem bomo skušali svetovati in jih napotili po ustrezno pomoč, ko bomo ocenili, da učenec zaradi drugačnih ali manj primernih načinov ravnanja oziroma vedenja potrebuje posebno socialno, psihološko ali drugo pomoč.
- Starše obveščamo o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka ustno, po telefonu ali pisno. Zapis oziroma uradni zaznamek z datumom, uro in razlogom pogovora se vloži v osebno mapo učenca ter se zavede v eAsistenta.
- Če strokovni delavec presodi, da je potreben daljši in poglobljen pogovor o učencu, njegovih posebnostih, vedenju in težavah v šoli, starše po telefonu ali pisno povabimo na pogovor v šolo (lahko tudi s povratnico).
- Pogovor je izveden individualno ali timsko. O timskem pogovoru se zapiše uradni zaznamek ali zapisnik, ki se hrani v osebni mapi otroka.
- Kadar šola ne more zagotoviti sodelovanja staršev ali oceni, da gre pri otroku za zanemarjanje in ogroženost, poišče pomoč in ukrepa v skladu z drugo zakonodajo ter sodeluje z drugimi institucijami.

- z Gasilsko zvezo Kočevje,
- s šolskimi prevozniki,
- z DSO Kočevje,
- z Vrtcem Kočevje,
- z Ljudsko univerzo Kočevje,
- z večinskimi osnovnimi šolami,
- s CŠOD,
- s Športno zvezo Kočevje,
- z Društvom invalidov Kočevje,
- z Društvom upokojencev Kočevje,
- z Zvezo prijateljev mladine Slovenije,
- s strokovnimi centri.

1.18 Končne določbe

Vzgojni načrt sprejme svet zavoda na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.

Svet zavoda je na svoji 10. seji z dne 16. 3. 2023 sprejel Vzgojni načrt OŠ Ljubo Šercer.

Vzgojni načrt stopi v veljavo po sprejetju na svetu zavoda in s tem preneha veljati predhodno sprejet Vzgojni načrt z dopolnitvami z leta 2020. Šola objavi dokument na svoji spletni strani in z njim seznanji vse zaposlene, učence šole, njihove starše oz. zakonite zastopnike.

Št. dokumenta: 007-4/2023-1

Barbara Poje, ravnateljica

Erika Remic, predsednica
Sveta OŠ Ljubo Šercer v
mandatu 2020-2024